

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

8364 4.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Ülkemizdeki taş ocaklarının yarattığı çevre tahribatlarının araştırılması, mevcut durumlarının tespit edilip gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince "Meclis Araştırması" açılmasını arz ve talep ederiz.

Hüseyin
Hüseyin Cengiz
İzmir MV

Ali SARIBAŞ

Çarşaklı MV

Mehmet Hilal KAPLAN

Kocaeli Milletvekili

Bulent Teras
Aydın

Raniz Topal
Anadol MV

Hüseyin Akar
Kocaeli MV

Kodir Gökmen Öpüt
İST. MV

Mehmet Ali Ertürk
Hatay MV

Sergin Tanrı
İST. MV

Mehmet Şeker

Gaziantep

M. SERRAAR SOYDAN
Çarşaklı MV

İhsan ÖRKES
İstanbul MV

M. Feri Kulkulçel
Kocaeli MV

Kadir Şeker
İST. MV

Haluk Eymen
İstanbul MV

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]

GEREKÇE

Ülkemizde en önemli çevre sorunlarından birisi de hiç şüphesiz “ taş ocakları'dır “

Maden Kanunu'nda 2004 yılında yapılan değişiklik ile taş ocakları Çevre Etki Değerlendirme sürecinden muaf tutulmaya başlandı. Bu süreç ile birlikte Türkiye'nin orman alanları taş ocağı yuvasına dönüştü. Ormanları yok etme pahasına, rant uğruna **son 11 yılda 85 bin taş ocağına ruhsat verildi.**

Herhangi bir taş ocağından taş çıkarmak için patlatılan dinamit yakın çevreye 3,6 şiddetinde deprem etkisi yaratmaktadır. Bu da başta yaşamın olmazsa olmazı olan su kaynaklarının kirlenmesine ve kurumasına sebep olmaktadır. Yapılan araştırmalarda her bir taş ocağının 1 su kaynağını kuruttuğu hesaplanmaktadır. Ayrıca devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunması gereken, hava kirliliğini de önleyen topraktaki suyu tutan ormanlık alanlar büyük zarar görmektedir.

Taş ocakları ülkemizin birçok yerinde olduğu gibi kentimiz Kocaeli'nde de büyük **çevre sorunları** yaratmaya devam etmektedir. Kocaeli'nde 71 taş ocağı bulunmakta, bunun 56'sı aktif, 15'i ise pasiftir. Pasif olanlar da ruhsatını almış, ancak faaliyetlerine başlamamıştır. Hali hazırda 39 tane taş ocağı da izin almak için sırada beklemektedir.

Özellikle Gebze ve Hereke'de yerleşim yerlerine bitişik konumda bulunan, hava ve çevre kirliliğine neden olan bu tarz konumdaki taş ocaklarının olumsuz etkilerini minimize etmek gerekmektedir.

Marmara Bölgesi'nin turizm cenneti **Kartepe Maşukiye** ile Sakarya **Sapanca** sınırındaki Yanıkköy'de faaliyet gösteren taş ocağı ve yeni açılacağı iddia edilen taş ocakları, doğa katliamının yanı sıra **ekolojik dengeyi bozacağı** gibi sapanca gölünü besleyene yanık deresini yok edecektir. Kaldı ki gerek yerleşim birimlerimizin yakın çevresinde, su kaynaklarımız, ormanlarımız ve tarım alanlarımız çevrelerinde eskiden verilen ruhsatlara göre çalışan birçok taş ocağı olduğu gibi yenilerinin alınması için ilgili makamlara yapılan birçok başvuru bulunmaktadır.

Öncelikle taş ocağı ruhsatlarının maden yasasına göre değil eskiden olduğu gibi çevre kanunu kapsamında verilmesi ve eskiden verilen ruhsatların da buna göre revize edilmesini bu yönetmelik esaslarına uymayanların da kapatılması çeşitli çevre sorunlarının önlenmesi açısından son derece önemli ve gerekli olduğu açıktır.

Anayasanın 43. maddesinde; devlet tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır hükmü vardır. Ancak birçok tahsis veya ruhsat alanında tarihi, kültürel ve tabiat varlıkları yer almaktadır.

Anayasanın 45. maddesi devlet tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, bitkisel ve hayvansal üretimi arttırmak maksadıyla tarım ve hayvancılıkla uğraşanları destekler bu konuda gereken tedbirleri alır demektir. Pek çok taş ocağı köylüler için çok değerli olan meraların üzerinde kurulmuştur. Bu nedenle tarım ve hayvancılık bazı yörelerde bitme noktasına gelmiştir. Dolayısıyla geçim kaynağı sadece tarım ve hayvancılık olan yöre insanları kaderleri ile baş başa bırakılmıştır. Maden Yasasına göre ruhsat verilen işletmeler kendilerine verilen sürenin sonunda bölgeyi eski haline getirmek zorundadır. Ancak işletme sahipleri işleri bittikten sonra bölgeyi öylece bırakıp gitmektedirler.

Anayasanın 56. maddesinde herkes; sağlıklı ve dengeli bir yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir hükmü yer almaktadır. Ancak devletin kurumları verdikleri ruhsatlar ile bizzat kendileri anayasa suçu işlemektedir.

Çoğu ruhsatsız olarak işletilen taş ocakları yeşil olarak bilinen Kocaeli şehrimizdeki **doğayı katlediyor**, güzelim ormanlar yok edilip dağları delik deşik ediliyor. Ağır tonajlı kamyonların geçtiği yollar mahvoluyor.

Burada kısaca özetlemeye çalıştığımız sebeplerle Türkiye genelinde taş ocaklarına ruhsat verilmesi konusu bütün boyutları ile ele alınmalıdır.

Bugün de ormanlarımız, tarım alanlarımız, su kaynaklarımız, çevredeki yerleşim birimlerimiz, yabani yaşam, jeolojik yapı, görsel kirlilik, tarihi eserler, doğal afetlere davetiye çıkarılması, turizm, karayolları gibi çok değişik alanlarda zarar veren taş ocakları incelenmesi alınacak önlemlerin saptanması amacıyla Meclis'te araştırma komisyonu kurulması ülkemiz ve gelecek nesillerimiz için önem arz etmektedir.